

**DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
"KOMUNALNE USLUGE" - PODGORICA**

PROGRAM RADA ZA 2018.GODINU

Podgorica, novembar 2017.godine

S A D R Ź A J

1.UVOD.....	3
1.1. Pravni status.....	3
1.2. Djelatnost Društva.....	3
1.3. Organizacija i kadrovska struktura.....	4
1.4. Saradnja sa organima i službama Glavnog grada i drugim pravnim subjektima.....	5
1.5. Naučno-istraživačke aktivnosti.....	5
1.6. Izrada novih standarda i preporuka za projektovanje, izgradnju i održavanje javne rasvjete.....	6
2. MATERIJALNO - TEHNIČKA OPREMLJENOST DRUŠTVA.....	7
3. PLAN INVESTICIJA U OPREMU I SPECIJALNA VOZILA.....	9
3.1. Mjerni instrumenti.....	9
3.2. Električarski alati.....	9
3.3. Dizalica za potrebe održavanja javne rasvjete.....	9
3.4. Vozilo za obilaženje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije.....	9
3.5. Rezervni djelovi za specijalna vozila.....	10
3.6. Lična zaštitna oprema.....	10
4. TEKUĆE ODRŽAVANJE JAVNE RASVJETE I SVJETLOSNE SIGNALIZACIJE.....	11
4.1. Tekuće održavanje javne rasvjete.....	11
4.2. Tekuće održavanje svjetlosne signalizacije.....	13
5.REKONSTRUKCIJA I IZGRADNJA JAVNE RASVJETE I SVJETLOSNE SIGNALIZACIJE.....	14
6.TEKUĆE ODRŽAVANJE TK I ENERGETSKE KANALIZACIJE.....	15
7.OPTIČKA TELEKOMUNIKACIONA MREŽA.....	15
8. TROŠKOVI ELEKTRIČNE ENERGIJE.....	16
9. IZDAVANJE U ZAKUP STUBOVA JAVNE RASVJETE ZA POSTAVLJANJE SVIJETLEĆIH PANOVA.....	16
10. FINANSIJSKI PLAN.....	17
ZAKLJUČAK.....	20

1. UVOD

1.1. Pravni status

Osnivač "Komunalne usluge" d.o.o - Podgorica je Skupština Glavnog grada.

Organi Društva su: Odbor direktora - kao organ upravljanja i Izvršni direktor - kao organ rukovođenja.

Odbor direktora utvrđuje poslovnu politiku, donosi opšta akta, odlučuje o statusnim promjenama, usvaja izvještaje i planove, utvrđuje cijene komunalnih usluga. Ovaj organ broji 5 (pet) članova, od čega su 4 (četiri) člana imenovana od strane Osnivača, a 1 (jedan) je imenovan kao predstavnik zaposlenih.

Izvršni direktor Društva organizuje i rukovodi procesom rada, izvršava odluke Odbora direktora. Izvršnog direktora imenuje i razrješava Odbor direktora uz saglasnost Osnivača.

1.2. Djelatnost Društva

Društvu sa ograničenom odgovornošću „Komunalne usluge“ - Podgorica Osnivač je povjerio obavljanje komunalnih djelatnosti i to:

Postavljanje električnih instalacija (šifra 43.21):

- održavanje javne gradske rasvjete i
- održavanje svjetlosne signalizacije.
- održavanje kablovske kanalizacije

Navedene usluge predstavljaju osnovnu djelatnost Društva i finansiraju se iz sredstava Budžeta Glavnog grada.

S obzirom da raspolažemo Licencom za izvođenje elektroenergetskih instalacija, uređaja i postrojenja u elektroenergetskim objektima to ćemo, pored redovnog i kvalitetnog održavanja objekata javne rasvjete i svjetlosne signalizacije, vršiti usluge i trećim licima jer smo za to stvorili tehničke pretpostavke.

Osim osnovne funkcije javna rasvjeta i svjetlosna signalizacijamoraju ispuniti i niz drugih zahtjeva kao što su: estetski izgled, stvaranje prijatnog ambijenta i vizuelnog komfora, ekonomičnost, pouzdanost, smanjenje troškova održavanja, mogućnost daljinskog upravljanja i sl.. U cilju stvaranja uslova za ispunjenje svih ovih zahtjeva, a u skladu sa važećim procedurama, u prethodnom periodu usvojene su Preporuke za projektovanje, izvođenje i održavanje javne rasvjete i semaforne signalizacije na području Glavnog grada. Principi i opredjeljenja kojima smo se rukovodili pri izradi Programa rada za 2018.godinu su proistekli iz usvojenih Preporuka za projektovanje, izvođenje i održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije na području Glavnog grada.

Osnovni principi koji proizilaze iz ovih Preporuka su:

- primjena savremenih tehničkih rješenja,
- smanjenje potrošnje električne energije,
- povećanje sigurnosti građana,
- daljinski nadzor upravljanja,
- uvođenje savremenih principa i povećanje efikasnosti održavanja objekata,
- izrada baze podataka za sve objekte javne rasvjete i svjetlosne signalizacije na teritoriji Glavnog grada.

U prethodnom periodu Glavni grad Podgorica je povjerio „Komunalne usluge” d.o.o. na održavanje tk i energetske kanalizacije. Održavanje tk i energetske kanalizacije obuhvata održavanje objekata koje su izgradili Glavni Grad i Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice. “Komunalne usluge” d.o.o. - Podgorica je telekomunikacioni operator na domaćem tržištu i posjeduje sopstvenu optičku mrežu na području Glavnog grada.

Takođe, od 2016.god. Komunalne usluge se bave i izdavanjem stubova javne rasvjete za postavljanje reklamnih panoa.

1.3. Organizacija i kadrovska struktura

Društvo posluje u skladu sa Statutom. Shodno važećem Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Društvo je organizovano u dva sektora i to:

1. Sektor za tehničko-operativne poslove i
2. Sektor za ekonomsko-pravne poslove

Sektor za tehničko-operativne poslove obavlja tehničke, operativne i druge poslove, u okviru koga su organizovane službe, i to:

- a) Služba za održavanje javne rasvjete
- b) Služba za održavanje svjetlosne signalizacije i tk infrastrukture

U okviru Službe za održavanje javne rasvjete i Službe za održavanje svjetlosne signalizacije i tk infrastrukture organizovano je Odjeljenje za održavanje javne rasvjete i tk infrastrukture na teritoriji Opština u okviru Glavnog grada Tuzi i Golubovci.

U Sektoru za ekonomsko-pravne poslove obavljaju se ekonomski, pravni i drugi zajednički poslovi, u okviru koga su organizovane Službe, i to:

- a) Služba za finansijsko-računovodstvene poslove i komercijalu
- b) Služba za pravne i opšte poslove

U okviru Službe za finansijsko – računovodstvene poslove i komercijalu organizovano je Odjeljenje za komercijalne poslove.

Kvalifikaciona struktura Društva:

NIVO KVALIFIKACIJA	IZVRŠILACA
VII1	29
VI	2
V	2
IV2	9
IV1	46
III	5
I1	2
UKUPNO	95

Pored zaposlenih na neodređeno vrijeme, Društvo je angažovalo i 2 izvršioca na određeno vrijeme.

U Društvu su angažovana 4 pripravnika sa srednjom stručnom spremom.

1.4. Saradnja sa organima i službama Glavnog grada i drugim pravnim subjektima

"Komunalne usluge" d.o.o - Podgorica će u 2018. godini ostvarivati saradnju sa svim nadležnim službama Glavnog grada Podgorica, u prvom redu sa Sekretarijatom za komunalne poslove i saobraćaj, kojeg ćemo, putem redovnih izvještaja i informacija obavještavati o planiranim i obavljenim poslovima. Takođe, sa ostalim službama Glavnog grada i dalje ćemo ostvarivati dobru saradnju ogledanu kroz dobru komunikaciju, izvještavanje i realizaciju svih zadataka koji su u nadležnosti našeg Društva.

U 2018. godini nastavićemo saradnju i sa Komunalnom policijom u pogledu saniranja nedostataka na objektima javne rasvjete i svjetlosne signalizacije po njihovim rješenjima. Takođe, i sa Upravom policije ćemo nastaviti saradnju u pogledu brzog i efikasnog registrovanja i uklanjanja šteta na objektima javne rasvjete i svjetlosne signalizacije što će doprinosti nesmetanom odvijanju saobraćaja.

Pored toga, Društvo će i dalje izlaziti u susret, u dijelu javne rasvjete, potrebama zdravstvenih ustanova, škola i vrtića na teritoriji Glavnog grada, a sve radi suzbijanja okupljanja nepoželjnih lica (vandala i zavisnika od opojnih droga) koji u kasnim večernjim časovima narušavaju javni red i mir, lome i uništavaju inventar objekata i uznemiravaju okolne građane bukom i galamom.

1.5. Naučno-istraživačke aktivnosti

Za uspješno funkcionisanje društva čija je osnovna djelatnost pretežno tehničkog karaktera, naučno-istraživačke aktivnosti su od velikog značaja. One imaju za cilj da smanje troškove održavanja i električne energije, da modernizuju i unaprijede tehnička rješenja, povećaju pogonsku sigurnost i dr. Obzirom na prilično skućena sredstva koja su neophodna za ove aktivnosti, ista su svedena na najmanju moguću mjeru i izvode se uglavnom voljom i znanjem zaposlenih u Komunalnim uslugama d.o.o. Podgorica. Bez obzira na takve okolnosti rezultati istraživanja su doveli da brojnih zaključaka od kojih navodimo najbitnije:

- U ranijem periodu ovom Društvu su predlagana inovativna rješenja iz oblasti javne rasvjete u vidu LED svjetiljki, koja su prema navodima ponuđača imala superiornije osobine nego konvencionalne svjetiljke koje rade na principu električnog pražnjenja u gasu, a da se pri tome postižu uštede električne energije kojese često bile veće od 5 pa i 10 puta, uz garancije koje su se kretale do 20 godina. Obzirom da je ova tehnologija bila u povoju, na globalnom nivou, nije sa raspolagalo sa dovoljnom količinom znanja i iskustva na osnovu kojih bi se mogao donijeti generalni stav povodom ovih svjetiljki. Smatrali smo, a u cilju sticanja sopstvenih znanja, da kroz posmatranje LED svjetiljki u raznim Pilot projektima možemo donijeti razne zaključke. Nakon toga, a uz uvažavanje literature smo za potrebe Pilot projekata formirali tzv "polje vrednovanja" sa velikim brojem tačaka u cilju određivanja osvjetljenosti. Na ovaj način stekli smo mogućnost poređenja svjetiljki koje su već u upotrebi sa LED svjetiljkama. Tako smo demantovali veliki broj ponuđača sa LED svjetiljkama koje jesu trošile nešto manje električne energije (5-30%), međutim osvjetljenost je bila lošija čak i do 10 puta, što u konačnom zbiru ukazuje na to da ova iako inovativna rješenja nisu adekvatna zamjena za postojeće svjetiljke, jer se ne smije odstupiti od zadatih kriterijuma osvjetljenosti. Međutim, primjetno je bilo da su LED svjetiljke veoma ubrzano razvijale povećavajući svjetlosnu iskoristivost lm/W i da se postizala sve bolja osvjetljenost. Tako su se u 2015.g. pojavile svjetiljke renomiranih svjetiskih proizvođača u njihovom proizvodnom programu koje smo imali prilike da testiramo i koje su postigle bolju osvjetljenost nego postojeće svjetiljke a uz manju potrošnju električne energije od oko 5%-50%. Praćenjem situacije a vezano za ovu

problematiku na globalnom tržištu, naše istraživanja su bila gotovo identična sa istraživanjima iz neposrednog okruženja, pa sada može formirati zaključak koji se odnosi na LED svjetiljke:

LED svjetiljke većine renomiranih proizvođača sada su dostigle nivo kvaliteta kojim mogu da nadmaše fotometrijske karakteristike postojećih svjetiljki uz uštede koje se kreću do 80 % zavisno od primijene diode.

U 2016.i 2017.god. ostvarili smo stručnu saradnju sa uglednim profesorima sa Mašinskog i Elektrotehničkog fakulteta u Podgorici koji svojim znanjem doprinose razvoju sistema na pravi način i kvalitetnom održavanju i eksploataciji infrastrukture koja nam je povjerena na održavanje.

1.6. Izrada novih standarda i preporuka za projektovanje, izgradnju i održavanje javne rasvjete

Nakon određenog perioda stagnacije, razvoj tehnike rasvjete je veoma primjetan nakon 2010.g. To se prvenstveno odnosi na razvoj svjetiljki koje kao izvor svjetlosti koriste poluprovodničke komponente, jer su dosadašnji izvori svjetlosti dostigli svoj maksimum svjetlosne iskoristivosti. Očigledno je da je pred nama svakako period u kojem će se koristiti savremene i efikasne svjetiljke, koje pored efikasnijeg izvora svjetlosti (za istu snagu LED svjetiljke daju veću količinu svjetlosti nego svjetiljke koje rade na principu pražnjenja u gasu), imaju i integrisane sisteme upravljanja koji nude brojne povoljnosti od opšteg interesa za grad i stanovništvo i imaju značajno duži radni vijek.

Shodno tome u 2016.g. ažurirane su ove preporuke koje su ujedno i zaživjele i predstavljaju imperativ za projektovanje, izgradnju i održavanje javne rasvjete. Takođe, bitno je istaći da su preporuke veoma bitne kod realizacije javnih nabavki, jer sve nove svjetiljke moraju ispunjavati minimume kvaliteta i performansi propisanim u preporukama.

2. MATERIJALNO - TEHNIČKA OPREMLJENOST DRUŠTVA

Društvo je u prethodnom periodu završilo izgradnju magacinskog prostora u servisnoj zoni veličine cca 200 m². Izvršeno je preseljenje materijala i na taj način su oslobođene neuslovne prostorije u kojima je do tada skladišten. Takođe, izvršili smo djelimičnu adaptaciju četiri prostorije priručnog magacina, zbog ograničenih finansijskih sredstava. Izvršili smo i adaptaciju radionica i iste opremili osnovnom opremom koja je neophodna kako bi radnici imali prostor za presvlačenje i kvalitetno odlaganje LZSiO shodno Zakonu o zaštiti na radu.

Radionice nakon adaptacije potrebno je opremiti osnovnim električarskim, bravarskim i drugim alatima. Na taj način bi se znatno smanjili potreba za angažovanjem dobavljača a samim tim došlo bi i do značajnog umanjenja troškova održavanja.

Operativne ekipe Društva su opremljene alatima i uređajima, neophodnim za obavljanje osnovne i sporednih djelatnosti u skladu sa zakonom.

“Komunalne usluge” d.o.o - Podgorica raspolaže voznim parkom u sledećem obimu i stanju:

1. Specijalno radno vozilo IVECO EURO CARGO ML180E25. Opšte stanje vozila je zadovoljavajuće.
2. Specijalno radno vozilo IVECO DAILY 65C18. Nabavljeno je 2008.g. sa teleskopskom platformom predviđenom za podizanje tereta. U nedostatku radnih korpi, na ovoj platformi je montirana improvizovana korpa za rad na visini za dva električara.
3. Specijalno radno vozilo IVECO DAILY 35C11. Nabavljeno je 2001.g. za održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije te je nadograđeno sa trokrakom platformom. Obzirom na veliki obim realizovanog posla u prethodnom periodu, veoma je vidan veliki stepen amortizacije, i na vozilu i na platformi.
4. Specijalno radno vozilo ISUZU D-MAX pick-up sa nadogradnjom za rad na visini u uskim ulicama i manje pristupačnim terenima.
5. Pick up – NISSAN NAVARA 2.5 dCi. Raspolaže se sa 2 vozila, nabavljena 2008.g. a njihovo opšte stanje je zadovoljavajuće i služe za transport radnika, opreme, alata i materijala.
6. Putničko vozilo – Toyota Avensis 2.0 D4D. Vozilo potrebno za gradski i međugradski prevoz. Vozilo je nabavljeno 2004.g. a opšte stanje vozila je zadovoljavajuće. Potrebna su ulaganja na karoseriji i na ogibljenju vozila.
7. Specijalno-ispitno vozilo Renault Traffic – Teretno vozilo, čiji je cjelokupan teretni prostor opremljen savremenim uređajima za ispitivanje podzemnih instalacija, traženje kvarova i njihovu opravku. Opšte stanje vozila i opreme je zadovoljavajuće.
8. Pick-up Dacia Logan 1.5 dCi. Vozilo na raspolaganju od 2008.g. Opšte stanje vozila je zadovoljavajuće.
9. Putničko-transportno vozilo Renault Clio 1.5 dCi. Vozilo nabavljeno 2013.g. kao polovno dok je proizvedeno 2009.g. Opšte stanje vozila je zadovoljavajuće a na raspolaganju su 2 vozila.
10. Kombinovano vozilo – Volkswagen Caddy. Vozilo nabavljeno 2013.g. kao polovno dok je proizvedeno 2007.g. Opšte stanje vozila je zadovoljavajuće a na raspolaganju su 2 vozila.
11. Putničko-transportno vozilo Golf V. Raspolaže se sa 2 vozila, nabavljena 2016.g. a njihovo opšte stanje je zadovoljavajuće i služe za transport radnika, opreme, alata i materijala.
12. Teretno vozilo - Peugeot Expert. Vozilo sa zatvorenim teretnim prostorom, adaptirano kao pokretna radionica sa specijalnim alatima i određenom količinom materijala.

Nabavljeno je 2009.g. kao polovno a proizvedeno je 2003.g. Vozilo se koristi svakodnevno i u tri smjene, pa je vozilo prilično amortizovano.

13. Teretno vozilo – Mercedes Sprinter. Vozilo sa otvorenim teretnim prostorom, za transport tereta manjih i srednjih gabarita.
14. Specijalno radno vozilo NISSAN CABSTAR. Nabavljeno je 2016.g. za održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije te je nadograđeno sa teleskopskom platformom.
15. Specijalno radno vozilo NISSAN CABSTAR. Nabavljeno je 2016.g. za održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije te je nadograđeno sa trokrakom - teleskopskom platformom.
16. Specijalno radno vozilo OPEL MOVANO. Nabavljeno je 2016.g. za održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije te je nadograđeno sa teleskopskom platformom.

Kako se ne raspolaže dovoljnom količinom specijalnih pristupnih platformi (korpi), a na osnovu naše procjene, za grad sa zahtjevima kao što je Podgorica, sa dvije gradske opštine, sa velikim brojem rasvjetnih tijela, zadovoljavajuća količina specijalnih platformi je najmanje šest potpuno ispravnih. Dakle, u 2018.god. planiramo nabavku bar jednog vozil ovog tipa, ukoliko za to bude sredstava iz tekućeg poslovanja.

3. PLAN INVESTICIJA U OPREMU I SPECIJALNA VOZILA

Plan investicija u opremu i specijalna vozila za 2018.god. podrazumijeva nabavku sledećeg:

Oprema	Iznos
3.1. Mjerni instrumenti	25.000,00 €
3.2. Električarski alati	5.000,00 €
3.3. Dizalica za potrebe održavanja j.r. i s.s.	60.000,00 €
3.4. Vozilo za obilazak j.r. i s.s	15.000,00 €
3.5. Rezervni djelovi	10.000,00 €
3.6. Lična zaštitna oprema	5.000,00 €
UKUPNO	120.000,00 €

3.1. Mjerni instrumenti

Komunalne usluge d.o.o. Podgorica raspolaže sa kadrovima i licencama što omogućava pružanje usluga trećim licima, čime se stiču potrebni dodatni prihodi. Tako je u prethodnom periodu nabavljeno specijalno ispitno vozilo za kablove, sa određenim obimom opreme. Ovom opremom je moguće ispitivati kablove do 50 kV, a trenutno smo jedini u Crnoj Gori koji pružamo ove usluge. Kako bi proširili ponudu u 2018. godini potrebno je nabaviti uređaj za mjerenje otpora uzemljenja, mrežne analizatore i dr. Na ovaj način bi imali mogućnost izdavanja sve neophodne dokumentacije koja je potrebna za tehnički prijem elektroenergetskih objekata i na taj način dodatno uvećali prihode od trećih lica.

3.2. Električarski alati

Ovom pozicijom obuhvaćena je nabavka alata kojim je neophodno opremiti mobilne ekipe za efikasno održavanje objekata koji su nam povjereni na održavanje. U nedostatku ovih alata intervencije naših ekipa bi se, uglavnom, svodile na improvizovana rješenja. U 2018.god. su planirana samo minimalna sredstva u ove svrhe u slučaju kvara ili loma alata koji su već u upotrebi.

3.3. Dizalica za potrebe održavanja javne rasvjete i svjetlosne signalizacije

U prethodnom periodu su nabavljena tri potpuno nova vozila za održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije. Investicije u 2018.god. bi se odnosile nabavku još jedne dizalice, obzirom da je za održavanje infrastrukture koja nam je povjerena potrebno minimum šest potpuno ispravnih dizalica. U suprotnom, došlo bi do ubrzane amortizacije novih vozila sa dizalicama obzirom na veliki obim posla koji se realizuje u nekoliko smjena.

3.4. Vozilo za obilaženje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije

Obzirom na obimnu infrastrukturu koju je potrebno kvalitetno održavati, prvenstveno javnu rasvjetu i svjetlosnu signalizaciju koja direktno utiče na bezbjednost naših sugrađana i svih učesnika u saobraćaju, potrebno je vršiti dnevne obilaske glavnih putnih pravaca i periodične obilaske (sedmične) sporednih putnih pravaca i ulica u gradskim i prigradskim naseljima i selima. Za ovu namjenu potrebno je nabaviti putničko vozilo bez posebnih

zahtjeva i opreme, poželjno manjih dimenzija sa manjom radnom zapreminom pogonskog agregata zbog manje potrošnje. Ovo vozilo je potrebno opremiti samo osnovnim električarskim alatom i manjom količinom rezervnih djelova (osigurači, uklopni časovnici i kontakteri) za hitne intervencije.

Treba napomenuti da se obilasci sada vrše sa specijalnim vozilima dizalicama u nedostatku vozila sa ovom namjenom. Ovo ima za posledicu ubrzanu amortizaciju specijalnih vozila a nije ni praktično obzirom na gabarite kamiona sa nadgradnjom – dizalicom i njihovu mobilnost posebno u uskim ulicama.

Poželjno je što prije nabaviti vozilo za obilazak navedenih karakteristika. Ovo vozilo može biti i polovno ukoliko finansijska situacija ne dozvoljava nabavku novog. Investicija nabavke ovog vozila bi se vrlo brzo povratila obzirom na sadašnje pogonske troškove (gorivo, rezervni djelovi i dr.) koji su prisutni zbog upotrebe specijalnih vozila za ovu namjenu.

3.5. Rezervni djelovi za specijalna vozila

Specijalna vozila koje trenutno koristi sektor za operativno-tehničke zahtijevaju visok stepen sigurnosti i kvalitetno održavanje. Kako određeni vremenski period nijesu vršena ulaganja, sada je neophodno nabaviti osnovne rezervne djelove kao npr. gume, sijalice, stakla, maziva kao i izvršiti remont nadogradnje na starim vozilima. Bitno je istaći da je ovo neophodno sa razloga povećanja zahtjeva na redovnim i periodičnim tehničkim pregledima, a posebno zbog konstantnog uvećanja infrastrukture i obima posla.

3.6. Lična zaštitna oprema

U 2018. godini planirana je nabavka lične zaštitne opreme (HTZ oprema), kako ljetnje tako i zimske. Lična zaštitna oprema predstavlja opremu koju nosi svaki radnik radi sopstvene zaštite od opasnosti po njegovo zdravlje i bezbjednost. Sastoji se od više uređaja, pribora, sredstava ili drugih komponenti koje korisnik posjeduje radi zaštite od jednog ili više rizika na radu. Zbog toga je neophodno njeno ispravno i pravilno funkcionisanje, kao i redovno obnavljanje.

Uz saglasnost Glavnog grada kao osnivača Društva, ukoliko se ostvari plan prihoda od usluga trećim licima, namjeravamo realizovati navedeni plan nabavke osnovnih sredstava za 2018. god.

4. TEKUĆE ODRŽAVANJE JAVNE RASVJETE I SVJETLOSNE SIGNALIZACIJE

Budžetom Glavnog grada za 2018.god. u okviru stavke tekuće održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije opredijeljen je iznos od 170.000,00 eura.

4.1. Tekuće održavanje javne rasvjete

Održavanje postojeće javne rasvjete obuhvata 23.004 stubnih mjesta i 30.871 sijaličnih mjesta, od toga 25 % svjetiljki kandelaberskog tipa. Ukupna dužina podzemnih i nadzemnih vodova iznosi 671.950 m. Nivo osvjetljenja pojedinih saobraćajnica, trgova, šetališta i parkova, i pored znatnog poboljšanja posljednjih godina, može se modernizovati, sve u cilju poboljšanja svjetlotehničkih karakteristika radi povećanja bezbjednosti mješovitog saobraćaja.

Tekuće održavanje javne rasvjete sastoji se u sljedećem:

- obilaženje objekata javne rasvjete, registrovanje kvarova kao i njihovo otklanjanje po osnovu plana rada za sve trafo reone,
- obilaženje objekata javne rasvjete, registrovanje kvarova i njihovo otklanjanje po osnovu prijave građana, nadležnih organa (Komunalne policije i sl.) i „sistema 48“,
- obilaženje mjesta nezgode (vandali, saobraćajni udes, vremenske neprilike i sl.) i otklanjanje konstatovanih nedostataka po prijavi MUP-a Crne Gore i sl..
- Montiranje i demontiranje novogodišnjih ukrasa i zastavica sa državnim simbolima na javnim gradskim prostorima,
- Pomoć ostalim preduzećima i službama čiji je osnivač Glavni grad prilikom redovnog i havarijskog održavanja elektrinstalacija kao i prilikom organizacije raznih manifestacija u vidu ljudstva i mehanizacije.
- Kontrola i održavanje svih mjernih mjesta, a u skladu sa mjesečnom analizom utroška električne energije na istim.
- Kontrola i održavanje postojećih metalnih stubova javne rasvjete

Tekuće održavanje javne rasvjete u 2018. godini planirano je po prioritetima na sljedeći način:

4.1.1. Obilaženje, registrovanje kvarova kao i njihovo otklanjanje na sljedećim lokacijama:

- uže jezgro grada
- prilazne saobraćajnice centru grada (bulevari i značajnije ulice): Bul. Sv. Petra Cetinjskog, Bul Ivana Crnojevića, Bul. Revolucije, Bul. Džordža Vašingtona, Bul. Stanka Dragojevića, Bul. Mihaila Lalića, Bul. V Proleterske, ul Marka Miljanova, ul Bratstva i jedinstva, ul. Kralja Nikole, ul. Jovana Tomaševića, ul. Ivana Milutinovića, ul. 13 Jula, ul. 4. jula, ul Svetozara Markovića, ul. Vasa Raičkovića, ul. Ivana Vujoševića, Moskovska ulica,
- magistralni putevi: Cetinjski put, ul. Zetskih vladara, Nikšićka ulica i ul. I Proleterske, Bul. Josipa Broza Tita, miniobilaznica Golubovci
- mostovi (Milenium, Blaža Jovanovića, Ruski most, Gazela, Vezirov most, Union bridge)
- pješačke zone (Brdo Gorica, brdo Ljubović, park Pobrežje, Njegošev park, Dječiji Park Kruševac, Spomenik Sv. Petru Cetinjskom, spomenik Kralju Nikoli, Kraljev park, Karađorđev park, trim staza Tološi)

4.1.2. Obilaženje, registrovanje kvarova kao i njihovo otklanjanje na sljedećim lokacijama:

- prigradska naselja po zonama: Zabjelo, Zelenika, Stari Aerodrom, Konik, Masline, Stara i Nova Varoš, Pobrežje, Zlatica, Zagorič, Murtovina, Momišići, Tološi, Blok V i VI, Vranići, Gornja i Donja Gorica
- Opštine u okviru Glavnog grada Golubovci
- Opštine u okviru Glavnog grada Tuzi

4.1.3. Obilaženje, registrovanje kvarova kao i njihovo otklanjanje na sljedećim lokacijama:

- krak prema Kućima, krak prema Veruši, krak prema Piperima,
- naselje Farmaci, Dahna, Kokoti i Dajbabe

4.1.4. - Demontiranje novogodišnjih ukrasa na teritoriji Glavnog grada i Opština u okviru Glavnog grada Golubovci i Tuzi u periodu od 15.01.do 15.02.2019. godine.

- Provjera, ispitivanje i priprema (reparacija) novogodišnjih ukrasa.

- Montiranje novogodišnjih ukrasa (kićenje povodom Nove 2018. godine) na teritoriji Glavnog grada i Opština u okviru Glavnog grada Golubovci i Tuzi u periodu 01.12.-19.12.2018. godine

- Provjera i priprema zastavica sa državnim simbolom

- Montiranje i demontiranje zastavica na teritoriji Glavnog grada i opština u sklopu Glavnog grada Golubovci i Tuzi u vrijeme prazničnih dana.

4.1.5. Pomoć ostalim društvima i službama čiji je osnivač Glavni grad prilikom redovnog i havarijskog održavanja elektro-instalacija kao i prilikom organizacije raznih manifestacija. Kako je poznato, pojedine gradske službe i društva čiji je osnivač Glavni grad nemaju radnike koji se bave elektro-montažom kao ni potrebnu mehanizaciju za transport tereta i rad na visini. Stoga vrlo često smo u obavezi da izađemo u susret skoro svim društvima i službama.

4.1.6. Kontrola i održavanje svih mjernih mjesta, a u skladu sa mjesečnom analizom utroška električne energije na istim.

4.1.7. Kontrola i održavanje postojećih metalnih stubova javne rasvjete otklanjanje uočenih nedostataka (farbanje).

4.1.8. Obilaženje, registrovanje kvarova kao i njihovo otklanjanje nareklamnim panoima postavljenim na stubovima javne rasvjete.

4.2. Tekuće održavanje svjetlosne signalizacije

Tekuće održavanje svjetlosne signalizacije sastoji se u sljedećem:

4.2.1. Održavanje semaforских kontrolera i semaforске opreme (Led lanterne i semaforски stubovi) na 46 raskrsnica.

4.2.2. Održavanje sistema video nadzora

Održavanje Digitalnih IP kamera za panoramsko praćenje saobraćaja instaliranih na semaforским stubovima i stubovima javne rasvjete na sljedećim raskrsnicama:

- Park “Pobrežje”
- Most “Milenijum”, raskrsnica ul. Jovana Tomaševića i Bul. Serdara Jola Piletića
- Most “Andrije Kažića”

4.2.3. Održavanje komunikacionih resursa (aktivne i pasivne optičke opreme) za potrebe povezivanja semaforских uređaja i video kamera

4.2.4. Održavanje hardverske opreme u nadzornom centru

4.2.5. Održavanje softverskih aplikacija za potrebe monitoringa sistema svjetlosne signalizacije i video nadzora.

4.2.6. Održavanje signalizatora zvučnih modula za slijepa i slabovidna lica na 12 semaforizovanih raskrsnica.

5. REKONSTRUKCIJA I IZGRADNJA JAVNE RASVJETE I SVJETLOSNE SIGNALIZACIJE

Za poslove rekonstrukcije i izgradnje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije iz Budžeta Glavnog grada opredijeljena su sredstva u iznosu od 400.000,00€. Naime, 250.000,00 € opredijeljeno za investiciono ulaganje na teritoriji Glavnog grada, dok je za područja Opština u okviru Glavnog grada Golubovci i Tuzi opredijeljeno 90.000,00 € i 60.000,00 €.

Takođe, ukoliko se realizuje plan ostvarenja prihoda iz poslovanja sa trećim licima, kao i naplata nadoknade za utrošena sredstva za upravljanje i održavanje elektroenergetskom infrastrukturom u Glavnom gradu od Elektroprivreda AD Nikšić, u ovom periodu, ovo Društvo planira da investira u projekte za koje smatra da bi u perspektivi mogle da donesu znatne uštede Budžetu Glavnog grada:

- Planom investicija obuhvaćena je nastavak nabavka sistema za uštedu električne energije. Ovim se prvenstveno misli na nabavku i ugradnju novih savremenih rasvjetnih tijela, koji u sebi umjesto uobičajene sijalice sadrže diode koje emituju svjetlost (Light Emitting Diode - LED). Ovakva rasvjetna tijela su efikasna sa više aspekata, od kojih prvo treba navesti štedljivost, jer troše značajno manje električne energije nego postojeća rasvjetna tijela. Kao drugi bitan aspekt treba navesti trajnost, a pojedini proizvođači daju garancije koje se kreću čak i preko deset godina. Trajnost je bitna sa aspekta smanjenja troškova održavanja, jer duži radni vijek rasvjetnih tijela smanjuje obim intervencija naših službi. Ovakvim svjetiljkama se postižu i bolje fotometrijske veličine i komfort svih učesnika u saobraćaju a što smo zaključili na osnovu gore opisanog naučno istraživačkog rada.
- U toku 2018. godine u planu je realizacija tendera za rekonstrukciju javne rasvjete (nabavka i ugradnja LED svjetiljki) na području Glavnog grada i gradskih opština Golubovci i Tuzi a čija vrijednost iznosi 5.200.000,00 €. Ovim tenderom bi se smanjili pogonski troškovi za javnu rasvjetu u seoskim i prigradskim naseljima a cjelokupna investicija bi se finansirala iz uštede.
- U cilju efikasnijeg upravljanja objektima javne rasvjete kao i stvaranja mogućnosti za uvođenje sistema daljinskog nadzora i upravljanja, a u skladu sa usvojenim Preporukama, potrebno je izvršiti ugradnju slobodnostojećih opremljenih ormara (u kojima je ugrađen sistem za uštedu u potrošnji električne energije), čime bi se postojeće polje javne rasvjete izmjestilo iz, u većini slučajeva, dotrajalih distributivnih trafostanica TS 10/0,4 kV.
- Zbog povećanog broja rasvjetnih tijela, javlja se opravdana potreba za izradu savremenog katastra i baze podataka za GPS koordinatama svih elemenata koji su nam povjereni na održavanje. Zbog obima i složenosti ovog posla, kao i potrebnih softversko-hardverskih sklopova, naše Društvo će sarađivati sa službama iz okruženja koja već imaju iskustva u ovom segmentu. Izrada katastra bi predstavljala polaznu osnovu za formiranje jedinstvenog nadzornog centra za upravljanje i kontrolu sistema javne rasvjete. S tim u vezi, istovremeno sa rekonstrukcijom mjernih mjesta vršiće se snimanje stanja na objektima javne rasvjete i svjetlosne signalizacije, što podrazumijeva: opis priključka i opreme mjernog mjesta, broj izlaza sa pojedinačnim opterećenjem po fazama, broj i tip stubova i svjetiljki posebno za svaki izlaz, tip i

presjek kabla i njihove mikro lokacije i sl., a što će nam služiti kao osnova za izradu katastra.

Pored nepovoljne opšte ekonomsko-finansijske situacije, dodatne probleme nam stvaraju nesavjesni građani, koji na vandalski način demoliraju objekte javne rasvjete. Na području Glavnog grada Podgorice, u toku 2017. godine, svi javni parkovi, šetališta, staze, spomenici, fontane i posebno mostovi su bili u manjoj ili većoj mjeri na meti vandala. Naše Društvo se maksimalno trudilo da otkloni ove štete, odnosno da dovede u ispravno stanje sve objekte koji su bili na meti vandala, dok je na pojedinim objektima intervenisano i u više navrata. Međutim, u posljednjem periodu, mi smo sve manje u mogućnosti da odgovorimo pozitivno na ovakve investicije, kao i na odluke Komunalne policije, kojim se naređuje da se u određenom vremenskom roku dovede u ispravno stanje neispravni objekat.

6. TEKUĆE ODRŽAVANJE TK I ENERGETSKE KANALIZACIJE

Održavanje tk i energetske kanalizacije obuhvata održavanje objekata koje su izgradili Glavni Grad i Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice.

Tekuće održavanje ogleda se u: obilaženju objekata, otklanjanju nedostataka na infrastrukturi, kao što je zamjena poklopaca na kablovskim oknima, saniranje oštećene kanalizacije i sl.

Društvo je u okviru zahtjeva prilikom formiranja Budžeta Glavnog grada za 2017.god. tražilo iznos od 20.000,00 eura za održavanje tk i kablovske kanalizacije, koji nije odobren od strane osnivača, tako da će Društvo sve troškove nastale po ovom osnovu finansirati iz svojih sredstava.

7. OPTIČKA TELEKOMUNIKACIONA MREŽA

U strukturi prihoda Komunalnih usluga, najviše se prihodovalo od tržišta elektronskih komunikacija. Najveći dio prihoda ostvaren je od izdavanja optičkih vlakana, radova na izgradnji nadzemne optičke mreže (ADSS) za kompaniju Mtel, kao i od zakupa kablovske kanalizacije.

Postojenja optička mreže proširena je nadzemnom optičkom mrežom koja je pripala našem Društvu na osnovu Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji sa kompanijom Mtel. Ugovor predviđa prenos 25% izgradjenih optičkih kapaciteta na stubovima Javne rasvjete u vlasništvo našeg Društva.

U Budžetu Glavnog grada za 2018.godinu nije bilo mjesta za telekomunikacije, odnosno neće biti investicija u optičku infrastrukturu.

Ipak, proširenje optičke infrastrukture Komunalnih usluge ponajviše biće zavisno od rasta tržišta telekomunikacija, tj. od potreba za optičkim vlaknima.

U svakom slučaju, dio prihoda koji će se ostvariti od izdavanja optičkih vlakana biće investiran u proširivanje optičke infrastrukture. Do sada je optička infrastruktura dostigla 69 km optičkih kablova na teritoriji Glavnog Grada.

8. TROŠKOVI ELEKTRIČNE ENERGIJE

- ***Predviđeni utrošak električne energije za javnu rasvjetu i svjetlosnu signalizaciju***
 $16.093.296,85\text{kWh} \times 0.0731 = 1.176.420,00 \text{ eura (bez PDV-a)}$
 $16.091.954,02\text{kWh} \times 0.087 = 1.400.000,00 \text{ eura (sa PDV-om)}$

Navedeni trošak električne energije je procjena nastala posmatranjem trenda uvećanja električne energije u ranijim godinama. Na trošak će uticati sledeći faktori:

- **povećanja cijene električne energije koji će se odražavati na uvećanje ukupnih troškova električne energije,**
- **povećavanje broja rasvjetnih tijela kroz izgradnju novih objekata od strane ovog Društva kao i od Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice,**
- **smanjenje troškova električne energije po osnovu:**
 - gašenja javne rasvjete u seoskom području u zimskom periodu u 23 h a u ljetnjem periodu u 24 h,
 - ugradnje LED svjetiljki, proporcionalno količini, odraziće se na uštedu električne energije.
 - ugradnjom astronomskih uklopnih časovnika za upravljanje javnom rasvjetom,
 - Kako je u planu da se u 2018.g. otpočne sa rekonstrukcijom javne rasvjete za fazu I odnosno na lokacijama gdje su pogonski troškovi značajni (električna energija i održavanje) a to su prvenstveno sela i prigradska naselja može doći do odstupanja od predviđenih troškova za električnu energiju. Ovo sa razloga jer bi dio sistema na kojem bi se umjesto postojećih zastarelih svjetiljki ugradile LED svjetiljke, trošio i do 80 % manje električne energije (zavisno od efikasnosti LED svjetiljki najpovoljnijeg ponuđača na javnoj nabavci).

9. IZDAVANJE U ZAKUP STUBOVA JAVNE RASVJETE ZA POSTAVLJANJE SVIJETLEĆIH PANOVA

Početak godine Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji Glavnog grada Podgorice ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 11/14 i 27/15) propisano je da se postavljanje reklamnih panoa na stubovima javne rasvjete odobrava javnoj službi (Komunalnim uslugama d.o.o.) kojoj su povjereni poslovi održavanja javne rasvjete radi reklamiranja djelatnosti, proizvoda i usluga, drugih pravnih lica i preduzetnika. Prepoznajući šansu za ostvarivanje dodatnih prihoda (čime bi rasteretili Budžet Glavnog grada) vrlo smo detaljno pristupili razradi nove djelatnosti našeg Društva. U prvoj fazi sproveden je pilot projekat postavljanjem 50 reklamnih panoa na raznim lokacijama u Glavnom gradu. Izvršeno je detaljno ispitivanje tržišta po svim aspektima. Napravljen je Projekat svijetlećeg reklamnog panoa i izvršena sva potrebna statička ispitivanja. Nakon navedenog usvojena je strategija da se tržište osvoji nešto nižom cijenom zakupa reklamnih panoa što se pokazalo kao pun pogodak. Danas ulice našeg grada krasi reklame modernog dizajna nalik evropskim i svjetskim metropolama. I u 2018.god. planiramo razvoj ove djelatnosti kako bi ostvarili dodatne prihode.

10. FINANSIJSKI PLAN

	Klasa ili konto	ELEMENTI	Plan za 2017.god.	Plan za 2018.god.
I	6	POSLOVNI PRIHODI (1.+ 2.)	4.358.909	4.110.609
1.	61	Prihodi iz osnovne djelatnosti	3.658.909	3.310.609
1.a		Prihodi iz Budžeta Glavnog grada-javna funkcija	960.000	960.000
1.b		Prihodi iz Budžeta Glavnog grada-javna rasvjeta	1.092.437	1.176.420
1.c		Prihodi iz Budžeta Glavnog grada-postavljanje i izgradnja javne rasvjete	210.084	210.084
1.d		Prihodi iz Budžeta Glavnog grada-tekuće održavanje javne rasvjete	170.000	170.000
1.e		Prihodi iz Budžeta Glavnog grada-izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete GO Tuzi	71.428	50.418
1.f		Prihodi iz Budžeta Glavnog grada-izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete GO Golubovci	100.840	75.627
1.g		Prihodi iz Budžeta Glavnog grada-Nabavka i izgradnja javne rasvjete LED tehnologija	252.100	168.060
1.h		Prihodi od prodaje usluga iz osnovne djelatnosti	760.000	500.000
1.j		Ostali prihodi	42.020	-
2.	65	Prihodi od pružanja usluga iz sporednih djelatnosti	700.000	800.000
II	5	POSLOVNI RASHODI (1.+2.+3.+4.+5.)	4.348.797	4.097.780
1.	51	Troškovi materijala i el.energije	2.167.437	1.766.420
1.a		Troškovi materijala izrade	1.000.000	500.000
1.b		Troškovi kancelarijskog i potrošnog materijala	8.000	8.000
1.c		Troškovi javne rasvjete	1.092.437	1.176.420
1.d		Troškovi električne energije	12.000	12.000
1.e		Troškovi alata i rezervnih djelova	5.000	10.000
1.f		Troškovi goriva i maziva	50.000	60.000
2.	52	Troškovi zarada, naknada i drugih ličnih primanja	1.219.360	1.319.360
2.a		Troškovi zarada, naknada zarada i drugih ličnih primanja	1.200.000	1.300.000
2.b		Troškovi otpremnina, jubilarnih nagrada i pomoći	10.000	10.000
2.c		Troškovi naknada članovima Odbora direktora	9.360	9.360
3.	53	Troškovi proizvodnih usluga (ukupno)	672.000	672.000
3.a		Troškovi telekomunikacija	22.000	22.000
3.b		Troškovi održavanja osnovnih sredstava	30.000	30.000
3.c		Troškovi proizvodnih usluga	620.000	620.000
4.	54	Troškovi amortizacije	120.000	120.000
5.	55	Troškovi neproizvodnih usluga i nematerijalni troškovi	170.000	220.000
		BRUTO REZULTAT	10.112	12.829

Obrazloženje planiranih prihoda

Predlogom Odluke o Budžetu Glavnog grada za 2018.god. opredijeljena su sredstva u iznosu od 960.000,00 eura za obavljanje javne funkcije tj. održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije. Iznos koji je opredijeljen za javnu funkciju za 2018.god. ne odražava realno trenutno stanje, kao i odnos potreba ovog Društva i obaveza i zadataka koje u sklopu održavanja javne rasvjete i svjetlosne signalizacije moramo izvršiti, s obzirom da sistem javne rasvjete ima trend konstantnog rasta, te da se broj rasvjetnih tijela u odnosu na 2009.god. povećao za oko 370 procenata.

Takođe, Nacrtom Odluke o Budžetu Glavnog grada za 2018.god. planirano je da se u sklopu investicionih aktivnosti na postavljanju i izgradnji javne rasvjete izvedu radovi u ukupnoj vrijednosti od 250.000,00 eura, a što posmatrano iz perspektive prihoda „Komunalne usluge” d.o.o. za 2018.god. iznosi 210.084,00 eura. Po istom osnovu za Opštinu u okviru Glavnog grada Golubovci u Nacrtu Odluke o Budžetu Glavnog grada za 2018.god. opredijeljena su sredstva u iznosu od 90.000,00 eura, dok je za Opštinu u sklopu Glavnog grada Tuzi opredijeljen iznos od 60.000,00 eura. U sklopu ovih aktivnosti Društvo izvodi radove isključivo po prethodno dobijenoj saglasnosti Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj.

Nacrtom Odluke o Budžetu Glavnog grada za 2018.god. su opredijeljena sredstva za tekuće održavanje javne rasvjete koja se upotrebljavaju za nabavku rezervnih djelova za opravku neispravnih objekata javne rasvjete i svjetlosne signalizacije (svjetiljki, sijalica, stubova, kablova, klema, poklopaca, držača, semaforskih lanterni, semaforskih uređaja, ormara i sl.). Planirani prihod po ovom osnovu iznosi 170.000,00 eura.

Društvo planira i pružanje usluga trećim licima iz osnovne i sporednih djelatnosti. U sklopu pružanja usluga iz osnovne djelatnosti planiran je prihod od 500.000,00 eura, dok se ostatak odnosi na pružanje usluga trećim licima iz sporednih djelatnosti društva u iznosu od 700.000,00 eura. Ove usluge prevashodno se odnose na razvoj telekomunikacione mreže koja bi se koristila za potrebe Glavnog grada, a preko 90 % instaliranih kapaciteta ostaje za iznajmljivanje trećim licima.

Za nabavku i ugradnju LED rasvjete u Nacrtu Odluke o Budžetu Glavnog grada za 2018.god. opredijeljen je iznos od 200.000,00 eura. Ovaj iznos predstavlja prvih nekoliko planiranih rata (zavisno od početka rada novih rasvjetnih tijela) za finansiranje Projekta modernizacije javne rasvjete čije će se plaćanje vršiti u period od 10 godina.

Eventualna realizacija navedenih prihoda inicirala bi sprovođenje nekoliko projekata što je detaljno opisano u gornjim poglavljima. Takođe dio sredstava biće upotrijebljen na usluge održavanja reklamnih panoa, ispitivanja elektroinstalacija, popravke instalacija i dr. Od obima realizovanih poslova po ovom osnovu zavisice i iznos troškova angažovanja podizvođača na pojedinim objektima, ili dodatnog angažovanja zaposlenih u Društvu kroz prekovremeni rad.

Obrazloženje planiranih rashoda

Planiranje rashoda je vršeno na osnovu trendova iz tekuće i prethodne tri godine korigovan na osnovu plana poslovnih aktivnosti za 2018.god.

Uzimajući u obzir da je javna funkcija Društva održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije veliki dio planiranih troškova materijala odnosi se na osnovu djelatnost. Troškovi materijala u iznosu od 500.000,00 eura se odnose na troškove materijala potrebnog za

održavanje postojećih objekata javne rasvjete i svjetlosne signalizacije, troškove materijala potrebnog za izgradnju novih objekata javne rasvjete i troškove materijala potrebnog za razvoj Projekta optičke mreže.

Planirani iznos troškova goriva i maziva u iznosu od 60.000,00 eura povećan je u odnosu na planirano iz 2017.god. za 20 %.

Projekcija rashoda po osnovu zarada, naknada i drugih ličnih primanja u iznosu od 1.300.000,00 eura urađena je na osnovu projekcija o potrebnom broju zaposlenih koji bi omogućio ispunjavanje svih planiranih projekata i javne funkcije na kvalitetan način. Iznos od 10.000,00 eura planiran je za troškove otpremnine, jubilarne nagrade i pomoći u skladu sa Kolektivnim ugovorom, dok je iznos od 9.360,00 eura planiran za naknade članovima Odbora direktora.

Planirani su troškovi proizvodnih usluga u iznosu od 672.000,00 eura. Društvo ima potrebu za angažovanjem podizvođača kod dijela poslova kao što su građevinski i slični radovi jer nema tehničkih uslova za obavljanje istih. Planirani troškovi u ove svrhe su 320.000,00 eura. Takođe, iznos od 300.000,00 eura odnosi se na već pomenuti Projekat rekonstrukcije javne rasvjete LED tehnologijom. U sklopu ove kontne klase planirani su i troškovi održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 30.000,00 eura, dok se 22.000,00 eura odnosi na telekomunikacione usluge. Pod telekomunikacionim uslugama se podrazumijevaju troškovi zakupa kablovske kanalizacije, troškovi plaćanja naknada za operatere Agenciji za telekomunikacije i poštansku djelatnost, troškovi fiksnih i mobilnih telefona, kao i GPRS sistema.

Planirani troškovi amortizacije su identični kao prethodne godine i iznose 120.000,00 eura.

Troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 220.000,00 eura formirani su na osnovu procjene ostvarenja iz tekuće godine. Ovi troškovi obuhvataju troškove iz ranijih godina, reprezentacije, osiguranja radnika, platnog prometa i bankarskih usluga, troškove sudskih sporova, registracije vozila, zdravstvenih usluga, troškove održavanja čistoće, troškovi stručnog usavršavanja, troškove agencija, ostale poreze i sl.

ZAKLJUČAK

Osnovna djelatnost Društva sa ograničenom odgovornošću „Komunalne usluge” - Podgorica je održavanje javne rasvjete i svjetlosne signalizacije. Ona obuhvata održavanje oko 30.871 rasvjetnih tijela, 23.004 raznih stubova, 671.950 m kablova i 46 semaforizovanih raskrsnica kao i održavanje energetske i tk infrastrukture. Pored osnovne djelatnosti odnosno kvalitetnog održavanja, ovo Društvo predlaže i realizuje razna tehnička rješenja u cilju uštede električne energije i kvalitetnijeg osvjetljenja. Takođe, „Komunalne usluge” d.o.o – Podgorica je registrovan kao telekomunikacioni operater. Težimo proširivanju osnovne djelatnosti, u cilju valorizovanja određenih rentabilnih resursa koji su u vlasništvu Glavnog grada.

Uzimajući u obzir da se broj rasvjetnih tijela koja održavamo svakodnevno uvećava, a prateći globalne trendove, sadašnje najefikasnije rješenje u tehnici rasvjete predstavljaju LED svjetiljke. Stoga je ovo društvo afirmisalo i počelo sa zvaničnom upotrebom LED svjetiljki, a u 2018.g. očekujemo rekonstrukciju rasvjete u seoskim i prigradskim naseljima koja će se u potpunosti finansirati od uštede u električnoj energiji na period od 10 godina, a pri tome će se produžiti režim rada na zadovoljstvo naših sugrađana sa ovih djelova grada. Procijenjena vrijednost ove investicije je 5.200.000,00 €.

Takođe, povećava se i obim električnih kablova koje održavamo. Održavanje podzemnih kablova je znatno skuplje nego vazdušnih, pa stoga nabavljamo kvalitetne materijale za opravku električnih kablova javne rasvjete. Sva eventualna oštećenja na kابلu se brzo i efikasno lociraju i otklanjaju uz pomoć savremenog ispitnog vozila koje posjedujemo. Ova oštećenja su posledica uglavnom dotrajlosti samih kablova. Ovaj komplet uređaja omogućava i lociranje podzemnih instalacija koje su neophodne za izradu katastra i geodetskih podloga za sopstvene potrebe i potrebe trećih lica.

U cilju efikasnijeg upravljanja objektima javne rasvjete kao i stvaranja mogućnosti za uvođenje sistema daljinskog nadzora i upravljanja, a u skladu sa usvojenim Preporukama, potrebno je izvršiti ugradnju slobodnostojećih opremljenih ormara (u kojima je ugrađen sistem za uštedu u potrošnji električne energije), čime bi se postojeće polje javne rasvjete izmjestilo iz, u većini slučajeva, dotrajalih distributivnih trafostanica TS 10/0,4 kV.

S obzirom na velik obim gradske infratructure koji se neprestano uvećava, planiramo nabavku raznih alata kao i vozila. Na ovaj način stekli bi se uslovi da se odazovemo povećanim zahtjevima za održavanje znatne infrastrukture, kao i da održimo kvalitet održavanja.

Dodatne probleme nam stvaraju nesavjesni građani, koji na vandalski način demoliraju objekte javne rasvjete. Na području Glavnog grada, u prethodnom periodu, svi javni parkovi, šetališta, staze, spomenici, mostovi, fontane i drugo su bili u manjoj ili većoj mjeri na meti vandala koji demoliraju svjetiljke, stubove i otuđuju poklopce sa stubova.

U cilju podizanja kvaliteta rada gradskih službi, 2015. god., na nivou Glavnog grada oformljen je Call centar “Sistem 48” sa ciljem kvalitetnije komunikacije između građana i gradskih službi koje su zadužene za održavanje komunalne infrastrukture u Glavnom gradu. Naše Društvo će u 2018.godini nastaviti sa dosadašnjom praksom da na sve prijave koje pristižu preko ovog sistema na efikasan i kvalitetan način odgovori u predviđenom vremenskom roku. Obzirom da zadnjih godina, obim gradske, prigradske i seoske infratructure, koje naše Društvo održava ima trend rasta i da takođe, broj podnijetih prijava, koje u našem Društvu pristižu od strane građana, Sistema 48, nadležnih institucija i sl., je u stalnom rastu, mišljenja smo da će i u 2018. godini takav trend nastaviti. Ističemo da

povećanjem broja radnika i nabavkom raznih alata i kvalitetnog materijala, će se stvoriti uslovi da pravovremeno odgovorimo na sve obaveze koje nas očekuju iz domena osnovne djelatnosti, a da pri tom ne zapostavi i druge poslove koji su nam dati u nadležnost.

Iz opredjeljenja za savremenim planiranjem i održavanjem objekata javne rasvjete i svjetlosne signalizacije proističe potreba za nabavkom softverskog paketa za izradu katastra objekata koji su nam povjereni na održavanje, a sve u cilju smanjenja troškova održavanja istih, za koji u ranijem periodu nije bilo sredstava. Tako izrađen katastar svjetiljki bi služio kao ulazni parametar za projekte rekonstrukcije odnosno modernizaciju faze II – grad i gradska naselja.

U oblasti telekomunikacija, kao jedan od telekomunikacionih operatora Društvo će nastaviti da širi postojeću optičku mrežu u zavisnosti od finansijske situacije kao i od zahtjeva telekomunikacionog tržišta. Društvo je već ranije preuzelo na korišćenje i održavanje značajnu telekomunikacionu i energetska infrastrukturu koju je gradio Glavni grad i Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice, a čije kapacitete vrlo uspješno koristimo u komercijalne svrhe.

Jedan od glavnih ciljeva Društva je unapređenje informacionog sistema Glavnog grada, stoga ćemo nastaviti izgradnju optičke infrastrukture do onih subjekata Glavnog grada koji iskažu spremnost da budu dio optičke mreže Glavnog grada.

Zahvaljujući optičkoj mreži čiju gradnju smo započeli krajem 2012.godine, a koja se sastoji od 69 km optičkih kablova položenih na užem i širem području grada, povezane su mnoge opštinske i državne institucije. Takođe, određene kapacitete optičkih kablova na komercijalnoj osnovi koriste i telekomunikacioni operatori.

Tokom 2016.godine, potpisan je strateški Ugovor sa kompanijom Mtel o poslovno tehničkoj saradnji. Našem Društvu će vlasnički pripasti 25% izgradjenih optičkih kapaciteta. Na ovaj način, bez ulaganja, značajno će se povećati postojeća optička mreža Glavnog grada.

Model privatno-javnog partnerstva, odnosno, pružanje telekomunikacionih servisa trećim licima u vidu IP televizije, VOIP-a i interneta ostaje i dalje naša želja. Privatni partner bi finansirao realizaciju Projekta iz sopstvenih sredstava ili iz kredita odobrenih od strane finansijskih institucija dok bi naše Društvo ponudilo kablovsku kanalizaciju i postojeću optičku infrastrukturu.

Takođe, i u 2018.god. ćemo nastaviti sa razvijanjem djelatnosti izdavanja reklamnih panoa na stubovima javne rasvjete što predstavlja dodatni izvor prihoda za ovo Društvo.

Konačno, “Komunalne usluge” d.o.o - Podgorica će nastojati da u narednom periodu, i pored znatnog uvećanja broja rasvjetnih tijela, zadrži nivo kvalitetnog održavanje i sigurnijeg života građana Glavnog grada. Pored toga, ovo Društvo će proširivanjem djelatnosti težiti da pruži i druge usluge poslovnim partnerima po znatno povoljnijim uslovima uz potreban kvalitet i na taj način dodatno rastereti Budžet Glavnog grada.

IZVRŠNI DIREKTOR
Radoica Popović, dipl.ecc.